

§ 6 opatření Stálého výboru Národního shromáždění republiky Československé podle §u 54 ústavní listiny ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. o změně některých ustanovení trestního práva nestanovi nové trestní sazby.

Přípustnost odvolání veřejného obžalobce a obžalovaného co do trestu dlužno posuzovati dle ustanovení §u 283 trestního řádu.

V nálezech nejvyššího soudu byla odporujícím si způsobem řešena otázka, zda a pokud je přípustno odvolání obžalovaného, pokud se týče veřejného žalobce, navrhlo-li státní zastupitelství v obžalobě dle § 6 opatření Stálého výboru Národního shromáždění ze dne 4. srpna 1920 čís. 480 sb. z. a n. trest na svobodě do 6 měsíců.

V zájmu jednotnosti nálezů nejvyššího soudu předložil jeho první prezident věc zesílenému sboru soudců, jenž k otázce odpověděl jak shora uvedeno.

D ů v o d y : Účinnost opatření Stálého výboru ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. skončila se dle § 10 odst. I tohoto opatření uplynutím 31. prosince 1921, dnem 1. ledna 1922 pak nabyl účinnosti zákon ze dne 22. prosince 1921 čís. 471 sb. z. a n., jenž ustanovení §§ 1 až 8 opatření ad verbum recipoval, takže otázka k řešení předložená se vztahuje i na zákon z 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.

Komu a za jakých podmínek přísluší právo odvolací do výroku o trestu, ustanovuje § 283 tr. ř., dle něhož v neprospěch obžalovaného jest odvolání pouze tehdy přípustno, když nastalo mimořádné zmírnění nebo záměna trestu, — a to třeba i bez výslovného vztahu na dotyčná ustanovení zákona (srov. rozhod. vídeňského kass. soudu Nowackova sbírka č. 3503), — ve prospěch obžalovaného pak jen tehdy, když soud tohoto jemu příslušejícího práva nepoužil: jinými slovy v neprospěch obžalovaného jest odvolání přípustno pouze tehdy, když soud při výměře trestu sešel buď co do výměry, buď co do způsobu trestu pod sazbu zákona, ve prostějších obžalovaného pak, když soud tohoto zákonného rámce trestního neopustil.

Závisí tedy přípustnost odvolání obžalovaného nebo veřejného žalobce v případech, v nichž bylo pokračováno dle § 6 opatření Stálého výboru (pokud se týče zákona z 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.), na rozřešení otázky, zdali tímto § 6 byla stanovena nová trestní sazba.

Právě v této otázce se objevil v praxi nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího rozpor: rozhodnutí ze dne 11. března 1922, Kr-I 954-22 hájí stanovisko, že § 6 nové trestní sazby neobsahuje, stejného názoru jsou rozhodnutí ze dne 9. května 1922 Kr II 126-22 a ze dne 23. května 1922 Kr II 216-22, kdežto rozhodnutí ze dne 8. října 1922 Kr I 610-22 zastává mínění, že § 6 byla stanovena nová trestní sazba, a na témže stanovisku stojí i rozhodnutí ze dne 28. února 1922 Kr-I 230-22 a ze dne 12. září 1922 Kr I 620-22

Z vývodů, jimiž rozhodnutí Kr I 954-21 odůvodňuje názor, že § 6 nové trestní sazby neobsahuje, budiž uvedeno toto :

»Z důvodové zprávy (tisk čís. 560 A) k opatření Stálého výboru N. S. ze dne 6. srpna 1920 čís. 480 sb. z. a n. vyplývá, že účelem ustanovení § 6 tohoto opatření bylo výhradně ulehčiti přetíženým sborovým soudům trestním, nikoli však změnití materielní právo trestní ustanovením nové sazby trestní pro trestné činy, které náležejíce ku příslušnosti sborového soudu své stolice se mají projednávat před samosoudcem; taková nová trestní sazba byla — pro činy tam uvedené — stanovena jen v § 1 a 2, poněvadž bylo změny materielního práva trestního zapotřebí, aby tyto činy po případě mohly býti odňaty pravomoci poroty, před níž dle dosavadního práva (posl. odst. čl. VI. zák. ze dne 23. května 1873 čís. 119 ř. zák.) výhradně příslušely. Změna materielního práva trestního o trestních sazbách tedy § 6 zmíněného opatření nenastala; samosoudci jest v trestních věcech jím projednaných vyměřiti trest dle zákonů jinak platných; jediným jeho omezením jest dle § 7 čís. 2 zmíněného opatření, že nesmí jako hlavní trest uložit ztrátu na svobodě vyšší než 6 měsíců. Dle názoru odvolatelova byla by v § 6 uvedeného opatření obsažena nová trestní sazba pro veškeré činy trestné před samosoudcem souzené vůbec, jež nemá dolní hranice a končí nejvýše 6ti měsíčním trestem na svobodě; takto bylo by bývalo Opatření Stálého výboru změnilo značnou řadu ustanovení trestního zákona, kde trest buď nedosahuje 6 měsíců (na př. přečiny § 282, 283, 284 tr. zák.), anebo kde tento trest jest vůbec nejvyšší sazbou (na př. přečin § 279, 280 tr. zák.). Ustanovení § 6 nic takového neobsahuje a nemělo také nic takového obsahovati. Při ostatních trestních činech, kde trestní sazba převyšuje 6 měsíců, naskýtá se ovšem otázka, zda § 6 ustanovil novou trestní sazbu, či zde takto omezil pouze trestní pravomoc samosoudcovu. Slova zmíněného opatření nasvědčují správnosti tohoto poslednějšího názoru. § 1 a 5 zmin. Opatření mluví o trestní sazbě, což — jak shora řečeno — má původ

svůj v tom, že šlo o to, aby byl po případě odňat důvod pro příslušnost porotního soudu. Zde běží o novou trestní sazbu.... V § 6 není však již řeči o trestní sazbě, nýbrž praví se, aby čin trestní náležející ku příslušnosti sborového soudu prvé stolice, byl přikázán jedinému členu tohoto soudu jako samosoudci, jestliže veřejný žalobce navrhl jako hlavní trest ztrátu svobody do 6 měsíců. Také § 7 Opatření nemluví o trestní sazbě; stejné mluvy se používá i v § 8, který v posledním odstavci mluví jen o obdobných podmínkách uvedených v § 6 a 7, ač v předešlých odstavcích používá výrazu »trestní sazba«..... Z toho tedy jde, že u trestných činů, u nichž trestní sazba převyšuje 6 měsíců, záleží změna právě jenom v tom, že jsou souzeny jedním členem sborového soudu prvé stolice, omezeným v trestní pravomoci, nikoli však v tom, že by § 6 ustanovoval zcela všeobecnou novou trestní sazbu«.

Rozhodnutí Kr I 610-22, jež hájí názor opačný, totiž že § 6 Opatření ustanovuje novou sazbu trestní, bylo vyvoláno zmateční ztížností dle § 33 tr. ř. Do rozsudku samosoudce krajského soudu, jímž byl obžalovaný pro zločin krádeže dle § 171, 174 II a), 175 II a) a 176 II a) tr. zák. odsouzen za použití § 65 tr. zák. do těžkého žaláře na deset dní, podalo státní zastupitelství odvolání, jež rozhodnutím vrchního soudu zemského bylo odmítnuto s odůvodněním, že státní zastupitelství navrhlo v obžalobě dle § 6 Opatření trest na svobodě do 6ti měsíců, v opatření tom nejnižší hranice sazby trestné určena není, by i soud nalézací užil při výměře trestu mimořádného práva zaměňovacího dle § 55 tr. zák. vyměřil trest v sazbě dle opatření uvedeného, a není tudíž dle § 283 tr. ř. odvolání přípustno. Generální prokuratura ve své stížnosti dle § 33 tr. ř. ohledně otázky sporné uvádí toto :

»Jak z materialii vyplývá, byla Opatřením stanovena nová sazba pouze v § 1 a 2 tím způsobem, že pro určité činy a se zřením k určitým okolnostem na místě zákonné sazby těžkého žaláře od 5 do 10 let užití lze sazby těžkého žaláře od 1 do 5 let. Aby však nebylo pochybností, že sejiti lze za daných podmínek i pod novou nejnižší sazbu, pod kterou trest vyměřiti nebylo možno při dřívější sazbě i za užití § 338 tr. ř., ustanoveno bylo § 3, že užití uvedené sazby trestní nevylučuje právo soudu trest dle § 54 a 55 tr. zákona zmírniti nebo přeměnit. Nová sazba nebyla však stanovena § 6, jež neobsahuje nějakou změnu práva materiálního, nýbrž upravuje toliko právo formální v ten smysl, že dáno jím státnímu zástupci právo spokojiti se v řízení před samosoudcem trestem »do 6 měsíců« i tam, kde zákonná sazba

sahá daleko výše. Tímto prohlášením není však vázán ani soud (§ 7, 4 a § 5), shledá-li, že navrhovaná sazba není dostatečnou pro čin, který jest předmětem obžaloby, ani obžalovaný (§ 6, 1), jenž pouhým obhájcovým odporem proti spisu nebo návrhu obžalovacímu přivoditi může řízení před soudem sborovým a to bez všelikého omezení platností sazeb zákonných. Není-li však v § 6 stanovena nová trestní sazba, plyne z toho důsledek, že jakékoli vyměření pod nejnižší sazbu zákonnou dává státnímu zástupci dle § 283 tr. ř. právo odvolání, stejně jako by náleželo obžalovanému, kdyby samosoudce nesešel při nižších sazbách pod nejnižší míru zákonnou«.

Rozhodnutí uvedené nesdílí však názoru hájeného generální prokuraturou a praví:

»V § 6 Opatření jest obsažena trestní sazba zákonem nově stanovená místo sazeb trestního zákona sahajících od 6 měsíců výše; to plyne z ustanovení čtvrtého odstavce § 7 Opatření, v němž poukázáno jest na § 5, který mluví výslovně o sazbě navrhované; rovněž to plyne z druhého odstavce § 6, dle něhož trest podle prvního odstavce tohoto paragrafu navrhnouti jest vzhledem ku povaze činu a po případě též ke znehodnocení peněz, tedy nikoli vzhledem ku polehčujícím okolnostem, jež by odůvodňovaly užití § 54 tr. zák.; plyne to konečně i z úvahy, že podle § 6, 7 a 5 Opatření jest samosoudci již předem uloženo, aby buď užil trestu dle § 6 anebo se prohlásil nepřislušným....« Ostatní důvody tohoto rozhodnutí, jež přes stanovisko vytčené přiznává státnímu zastupitelství právo odvolací, nemají pro řešení otázky, je-li § 6 Opatření stanovena nová sazba trestní čili nic, důležitosti a mohou proto zde býti pominuty.

Ostatní rozhodnutí shora citovaná spokojují se se zodpověděním otázky buď kladným nebo záporným, aniž pro výrok svůj uvádějí podrobnějších důvodů:

Literatura, pokud je známo, se s otázkou tou nezabývala, vyjímajíc článek dra Biacha, uveřejněný v Juristenzeitung 1920 ročník I. na str. 181 a 182, jenž zasluhuje povšimnutí pro důsledky, jež vyvozuje ze svého názoru, že § 6 stanoví novou trestní sazbu, která nezná minima, a že dle této trestní sazby, a nikoli dle paragrafů trestního zákona jest v rozsudku trest vyměřiti. V tom právě shledává Dr. Biach zjednodušení, které má přinést trestním soudům žádanou úlevu a vrchní soudy aspoň od odvolání státního zastupitelství ušetřiti. Dr. Biach vyvozuje, že trestní sazba § 6 Opatření nastupuje na místo sazby zákonné

nejen ve případech, kde se jedná o zločiny, pro něž trestní zákon stanoví trest na svobodě šest měsíců převyšující, nýbrž i v případech, kdy předmětem trestního řízení jest přečin, ohrožený v zákoně trestem na svobodě nejvýše 6 měsíčním, anebo kde jest spolu zažalován přestupek a ohledně zločinu pokud se týče přečinu dojde k osvobození; nemá důsledkem toho státní zástupce odvolacího práva ani při takových přečinech a argumentem a majori ad minus: při odsouzení pro pouhý přestupek a to přirozeně ani v tom případě, když trest pod nejnižší sazbou, kterou zákon pro něj sama (t. j. pro přestupek) stanoví, byl vyměřen.

Pro výklad zákona jest rozhodným v první řadě jeho znění. V té příčině jest důležité, že § 6 Opatření o sazbě nemluví, slova »sazba« vůbec neužívá, naproti tomu však § 1 a 2 Opatření výslovně zavádí novou trestní sazbu těžkého žaláře od jednoho roku do pěti let pro zločiny tamže uvedené za podmínek tam uvedených. Z toho nutno souditi, že si zákon jest dobře vědom toho, co »trestní sazba« znamená, jak také dosvědčuje ustanovení § 3 Opatření, a že tedy rozdíl stylisace § 1 a 2 oproti § 6 není nikterak náhodný, a že zákonodárce, kdyby i v § 6 byl chtěl stanovit sazbu trestní, byl by tak výslovně a jasně prohlásil, tak jak to učinil v § 1. 2.

Také obsah ustanovení § 6 není takový, aby se z něho dalo vyvozovati, že stanoví trestní sazbu. Pojem »sazby trestné« není již vyčerpán stanovením výměry doby, trvání trestu na svobodě; má-li se mluviti o sazbě trestní, musí dotyčné ustanovení zákona obsahovati také způsob trestu na svobodě poněvadž trestní zákon zná různé způsoby trestu na svobodě (vězení, tuhé vězení, žalář, těžký žalář, pokud se týče vězení, žalář, státní vězení, káznice). V § 6 však způsob trestu na svobodě stanoven není; i tu dlužno povšimnouti si rozdílu § 6 a § 1, kterýžto poslední stanoví trest těžkého žaláře, tedy způsob trestu, kdežto § 6 mluví všeobecně o trestu »ztráty svobody«. Mělo-li by ustanovení § 6 považovati se za sazbu trestní, tu by také rozsudek odsuzující musil zníti na »ztrátu svobody« na př. 3 měsíční, a netřeba zajisté dokládati, že výkon takového výroku by byl nemožným pro neurčitost o způsobu trestu. Bylo by však možno dojíti k dalším důsledkům, jež beze zvláštního odůvodnění právem by bylo označiti za nemožné: tak na př. mohl by zníti trest pro zločin krádeže na dva měsíce vězení, a opačně trest pro přečin § 335 tr. zák. na 3 měsíce těžkého žaláře, aniž by trest ten byl dle § 281 čís. 11 tr. ř. naříkatelný, poněvadž přece jak vězení tak i těžký žalář jsou trestem

ztráty svobody, a o překročení pravomoci trestní by nebylo lze mluvit, když § 6, stanovil-li by novou trestní sazbu, uvádí toliko všeobecně trest »ztráty svobody«.

Proti této argumentaci může se arcí namítnouti, že ohledně způsobu trestu nutno zříti k dotyčným ustanovením trestního zákona, ale právě tato námitka dokazuje nejlépe, že trestní sazbou i při užití § 6 Opatření jest a zůstane dotyčné ustanovení trestního zákona, k němuž se vždy nutno vraceti právě proto, že § 6 způsobu trestu, nutně to náležitosti sazby trestní, neobsahuje, že se tedy trest vyměřuje podle ustanovení trestního zákona a § 6 Opatření má pouze ten význam, že pravomoc samosoudce obmezuje směrem nahoru hranicí nejvýše 6 měsíční ztráty na svobodě, kterou samosoudce pod sankcí § 7 (2) Opatření nesmí překročiti.

Názor hájící thesi ustanovení nové sazby trestní § 6 (shora uvedené rozhodnutí Kr I 610-22), odvolává se na to, že § 7 se vztahuje ku § 5, jenž výslovně mluví o »sazbě navrhované«, než neprávem. Důraz spočívá na slově »obdobně«, ustanovení to vztahuje se pouze na modus procedendi, jaký má zachovati samosoudce, má-li za to, že trest nejvýše 6 měsíční, k jehož uložení má právo, a jehož překročení nesmí, pro čin tvořící předmět obžaloby není dostatečným.

Také § 6 (2) neposkytuje názoru tomu nijaké opory. Jest arcí správné, že trest dle prvního odstavce § 6 nelze navrhovati vzhledem ku polehčujícím okolnostem, jež by odůvodňovaly užití § 54, jinými slovy vyjádřeno: není správné vykládati návrh dle prvního odstavce § 6 učiněný v ten rozum, že obsahuje implicitě návrh na použití § 54 nebo § 55 tr. zák. anebo aspoň projev souhlasu veřejného žalobce a priori daný k užití těchto §§ 54 a 55 tr. zák., pokud se týče §§ 266 a 260 b) tr. zák. Z toho však nenásleduje, že by § 6 stanovil novou sazbu trestní, neboť nelze logicky říci, že z té okolnosti, že státní zástupce podává návrh dle § 6 (1) nemá přihlížeti k tomu, zda dle jeho názoru jsou tu okolnosti, jež by odůvodňovaly užití uvedených §§ 54, 55, pokud se týče §§ 266 a 260 b) tr. zák., nýbrž jen ku povaze činu a po případě též ke znehodnocení peněz, plyne, že § 6 stanoví zvláštní novou trestní sazbu. To však konečně neplyne ani z úvahy, že podle §§ 6, 7 a 5 jest samosoudci již předem uloženo, aby buď užil trestu dle § 6 anebo se prohlásil nepřislušným. Právě-li § 7 (2), že samosoudce smí uložit jako trest hlavní jen trest zmíněný v § 6, vyjadřuje tím — jak z věty hned následující plyne — toliko, že samosoudce jest vázán maximem

šestiměsíční ztráty na svobodě, které pod sankcí zmatečnosti nesmí překročiti; tím však není ničeho řečeno na prospěch these, že § 6 obsahuje novou trestní sazbu.

Z toho, co uvedeno, jde na jevo, že ani z doslovu opatření ani z obsahu jeho nelze ničeho vyvoditi, co by odůvodňovalo názor, že § 6 zavádí novou, zvláštní sazbu trestní. Proti názoru tomu mluví však i další úvahy shrnuté v rozhodnutí Kr I 954-21 a v návrhu generální prokuratury podaném v Kr I 610-22.

Z důvodové zprávy (tisk čís. 560 A) plyne, že účelem ustanovení § 6 bylo výhradně ulehčiti přetíženým sborovým soudům trestním: neobsahuje tedy ustanovení to nějakou změnu práva materiálního, nýbrž upravuje toliko právo formální, přikazujíc delikty, v nichž by bylo rozsuzovati jinak sboru soudců za jistých podmínek soudci jedinému. Podle souvislosti §§ 6 a 7 podává veřejný žalobce návrh tam zmíněný jen za tím účelem, aby trestní věc mohla býti přikázána samosoudci, tedy z důvodů čistě procesní ekonomie. Změna proti stavu, jenž byl před vydáním Opatření, pozůstává jediné v tom, že obžalovaný stojí nyní před jediným členem sborového soudu jako samosoudcem, kdežto dříve o něm rozhodoval sbor soudců. V úlevě sborovým soudům první stolice spočívá tendence zákonodárce a nikoli, jak na místě shora uvedeném Dr. Biach míní, v tom, že »vrchní soudy mají býti ušetřeny aspoň od odvolání státního zástupce, což by ostatně mimochodem řečeno vzhledem k poznatkům praxe vrchních soudů bylo úlevou dosti problematickou.

Názor, že § 6 jest zavedena nová trestní sazba na místě dosavadních sazeb zákonných, vede ostatně k důsledkům značně povážlivým. Rozhodnutí Kr I 610-22 zdá se míti na zřeteli toliko ony trestní činy, jež v trestním zákoně jsou ohroženy tresty od 6 měsíců výše; než § 6 vztahuje se na veškeré trestní činy, které náležejí ku příslušnosti sborového soudu první stolice, tedy nejen na zločiny, na něž jest ustanovena sazba žaláře, pokud se týče těžkého žaláře od 1 roku do 5 let a sazba žaláře nebo těžkého žaláře od šesti měsíců do 1 roku po případě do 5 let, nýbrž i na veškeré přečiny, mezi nimiž jest celá řada takových, u kterých zákonné maximum jest nižší než 6 měsíců (§ 282, 283, 284, 289, 290, 291, 292, 304 tr. zák., § 24 tisk. zák., § 89 zák. o společenstvech, § 17 zák. o obilních terminových obchodech, § 8 zákona o ochraně voleb). Je-li § 6 stanovena nová sazba, pak platí sazba ta lege non distinguente pro veškeré činy trestné, spadající do příslušnosti sborového soudu první stolice, a pak trest v případech shora uvedených nutno vyměřiti dle § 6 a nikoli dle svrchu citovaných ustanovení trestního zákona. Znamenalo

by to tedy rozšíření, pokud se týče zvýšení trestních sazeb v případech těch, důsledek to, ke kterému zákon (§ 6 Opatř.) zajisté dospěti nezamýšlel.

Daleko povážlivější jest pak důsledek, který z these nové trestní sazby vyvozuje Dr. Biach (na místě shora uvedeném) ohledně přestupků, jež z důvodu konkurence s jinými trestními činy jsou předmětem řízení před sborovými soudy první stolice; nesprávnost názoru dra Biacha v tomto směru jest příliš zřejmá, než aby potřebovala zvláštního odůvodnění, nejdeť tu o trestný čin, který pro svoji povahu náleží ku příslušnosti sborového soudu první stolice, nýbrž o čin, jenž toliko z důvodu konnexity se projednává před soudem sborovým.

Z uvedených úvah plyne, že § 6 Opatření nestanoví žádné nové trestní sazby, že pro vyměření trestu i při užití § 6 jsou základem trestní sazby trestního zákona. Tím jest vyřešena i otázka přípustnosti odvolání; pro ni jest směrodatným ustanovení § 283 tr. ř., které Opatřením nebylo nijak změněno, a jest tedy přípustno odvolání v mezích § 283 vyznačených. Z toho plynou pro praktické použití tyto výsledky:

Je-li v zákoně nejnižší sazba nižší než 6 měsíců, platí tato na dále, právo samosoudce dle § 6 činného jest obmezeno tím, že nesmí užití trestu vyššího 6 měsíců; má-li soud za to, že jsou zde podmínky §§ 54 a 55 tr. zák., pokud se týče § 260 a 260 b) tr. zák. nebo 92 uh. tr. zák., může vyměřiti trest i pod nejnižší sazbu trestního zákona, v tom případě má státní zástupce právo odvolací právě tak jako obžalovaný v případě, že trest by byl vyměřen v mezích sazby zákonné.

Jde-li o činy, na něž v trestním zákoně jako nejnižší trest jest stanoven žalář, pokud se týče těžký žalář 6měsíční, tu vyměří-li samosoudce trest 6 měsíci, má právo odvolání toliko obžalovaný, poněvadž trest byl vyměřen v mezích sazby zákonné, třeba mírou nejnižší, chce-li však samosoudce vyměřiti trest nižší, může tak učiniti jen, jsou-li zde podmínky §§ 54 a 55 tr. zák., pokud se týče § 92 uh. tr. zák., v tomto případě má právo odvolací pouze státní zástupce. Stejně přísluší právo odvolací pouze státnímu zástupci, když samosoudce při činu ohroženém v zákoně trestem od 1 roku do 5 let vyměřil trest nižší 6 měsíců, uzná-li však samosoudce v takovém případě na trest 6měsíční, nemá ani státní zástupce práva odvolacího, poněvadž svým návrhem daným dle § 6 Opatř. se prohlásil spokojeným výměrou nejvýše 6měsíčního trestu. Samozřejmě zůstává státnímu zástupci právo odvolání ve všech případech, kde samosoudce, pokud mu zákon právo

to poskytuje, zaměnil způsob trestu v zákoně určený za mírnější způsob trestu.

Dr. P.

Plenární usnesení ze dne 21. března 1923, čís. pres. 1197-22.

Příspěvek k § 10. zák. z 30. října 1919 č. 592 sb. zák. a nař. Bylo-li zabrání bytu rozhodnutím nejvyššího správního soudu zrušeno, nastává stav, jaký tu byl před zabráním, oživne tudíž zase původní smlouva nájemní, aniž třeba, aby obnovení její stalo se novým ujednáním stran.

Bytovým úřadem zabrán byl byt žalobcem najatý; když zabrání toto potvrzeno bylo nájemním úřadem, byl žalobce bytovým úřadem exekučně vyklizen a byt ten přikázán žalovanému, jenž do něho se nastěhoval. Nejvyšší správní soud zabrání to zrušil a bytový úřad oznámil pak žalobci, že se mu ten byt ponechává k volné dispozici.

Žalobce podal na žalovaného žalobu na vyklizení bytu. Žalovaný namítal, že zabráním byla nájemní smlouva, uzavřená mezi žalobcem a vlastníkem domu zrušena, a jelikož po rozhodnutí nejvyššího správního soudu žalobce novou nájemní smlouvu s vlastníkem domu neuzavřel, není k žalobě legitimován.

První soud žalobě vyhověl a byl rozsudek oběma vyššími stolicemi potvrzen. Nejvyšší soud v Brně odůvodnil své rozhodnutí takto: správné jest, že dle § 10 zák. ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a nař. zabráním bytu pozbývá vlastník domu a nájemník práva, by volně nakládali zabranými byty a že nájemní smlouvy o nich zrušují se dnem, kdy přijde lhůta k vyklizení.

Předpokladem tohoto rozhodnutí jest však, že zábor stal se právoplatně, neboť nelze zajisté spojovati s jednáním, třebas úředním, následky tak dalekosáhlé jako zrušení smlouvy bez ohledu na to, stalo-li se po zákonu, nebo nebylo-li právní moci čili nic — Nepadá při tom ovšem nikterak na váhu, zda vlastník domu smlouvu se žalobcem po zabrání bytu zrušil, vždyť tento následek nastává po zákonu sám sebou, nabyli-li zábor právní moci.

V případě našem byl však zábor sporného bytu, formálně právoplatný, nálezem Nejvyššího správního soudu pro vady řízení zrušen a jde tudíž o otázku, co stane se s původní nájemní smlouvou. Tu nemůže býti pochybnosti, že zábor ten, byv zrušen,